

Ochrana zvířat při sklizni a sečích

Projekt portálu SENOSEC.CZU.CZ

Zpráva o výsledcích a aktivitách za ČZU

Za ČZU vypracoval 10. 6. 2015 Ing. Jan Bartoška, Ph.D.

Výsledky z terénního průzkumu v ŠZP Lány ČZU

V rozmezí 22. května až 1. června 2015 byl ve Školním zemědělském podniku Lány ČZU proveden terénní průzkum na 234 hektarech. Akcí v terénu se zúčastnilo celkem 19 dobrovolníků z řad studentů, laické i myslivecké veřejnosti. Během terénního průzkumu byla do výběrového vzorku dodatečně zařazena i plocha luk o výměře 12 hektarů patřící soukromému zemědělci z blízkého okolí, který projevil zájem se zapojit do projektu.

Cílem průzkumu bylo ověření skutečného úhynu mláďat při jarní senoseči. Pozemky, na kterých převládala vojtěška, byly rozděleny podle blízkosti lesa a podle provedení zásahu před sečením (procházení, polystyrenové plašiče, chemické ohradníky). U všech pozemků bylo po senoseči provedeno systematické prohledání za aktivní účasti studentů ČZU a dobrovolníků z řad veřejnosti. Na prohledaných 246 hektarech bylo zachráněno během sečení 5 živých a nezraněných mláďat - až na jeden případ siky japonské se jednalo o srnce obecného. Zraněná mláďata žádná nalezena nebyla. Při systematickém prohledávání již posečených polí, bylo nalezeno celkem 12 uhynulých mláďat srnčí zvěře a 3 slepice bažanta obecného. Na pozemcích nehraničících s lesem nebyl pozorován žádný úhyn mláďat ani nebylo nalezeno žádné živé mládě.

Jednoznačným přínosem terénního průzkumu v ŠZP Lány ČZU je přímá záchrana 5 mláďat před zasečením a ověření skutečného úhynu mláďat na 246 hektarech polí. Mnoho dalších mláďat bylo zachráněno nepřímo, a to díky provedené prevenci. Terénní průzkum ve školním podniku je a bude i v dalších letech významnou praktickou příležitostí pro studenty ČZU.

Provedené systematické prohledávání posečených polí, které není běžnou mysliveckou, zemědělskou a dosud ani výzkumnou praxí, a které bylo provedeno v plném rozsahu v ŠZP Lány ČZU, prokázalo vyšší úhyn, než se očekávalo. Úhyn mláďat je obvykle pozorován sporadicky, namátkou, není zjišťován systematickým prohledáváním prostoru pole. I přes vynaloženou aktivitu dobrovolníků a nadstandartní kontrolu při sečení ze strany technického personálu žací techniky v ŠZP Lány ČZU byl **poměr živých a uhynulých mláďat spárkaté zvěře 1:3**, v neprospěch živých (při odečtení jednoho živého mláděte v prohledávané louce mimo ŠZP Lány). Nejvyšší úhyn na rozlohu byl zjištěn ke konci senoseče, kdy se mláďata srnčí zvěře schovala do zbývající neposečené plochy vojtěšky (ač byla před sečením opakovaně a značně zapachována). V problematice ochrany mláďat při senoseči je nutné podniknout další výzkum a nalézt účinnější metodiku ochrany a prevence, která

by byla ekonomicky přijatelná pro zemědělské podniky (s přímou vazbou na žací stroje), dobře proveditelná pro myslivecké spolky a úspěšná vůči všem, na poli žijícím zvířatům.

Terénní průzkum v ŠZP Lány ČZU byl hrazen pouze z interních prostředků ČZU. Celkové náklady na provedený terénní průzkum činí k datu vypracování správy celkem **Kč 27 934,--**.

Stav provozu webové aplikace portálu SENOSEC.CZU.CZ

Webový portál SENOSEC.CZU.CZ, který je klíčovým výstupem projektu, funguje v ostrém provozu od 22. května. Od 24. května do 9. června bylo na portálu zaznamenáno 7 584 návštěv, tzn. v průměru přes 400 unikátních návštěv denně. Stav využívání portálu SENOSEC.CZU.CZ k 10. červnu 2015 je následující: počet registrovaných uživatelů je 1 884; na portálu je dále zapsáno 87 mysliveckých spolků (k tomu vázáno 93 myslivců) a 63 zemědělských podniků (k tomu vázáno 62 zemědělců); na portálu v mapě ČR je vytvořeno 73 záznamů o porostu, 44 záznamů o preventivních akcích a 224 záznamů o výskytu zvířat (z toho zaznamenaných 45 úhynů).

Ačkoliv byl portál spuštěn do provozu před několika málo dny a medializován teprve až od 22. května, portál se těší velké oblibě mezi veřejností (viz například tematické skupiny na www.facebook.com) a je každodenně užíván pro akce v terénu. Každý registrovaný uživatel je potenciálním dobrovolníkem. Portál slouží denně jako informační a komunikační nástroj všech tří stran, tj. zemědělců, myslivců i dobrovolníků. Portál je stále a bude stále v následujících měsících značně rozvíjen a rozšiřován. Vývoj portálu je otevřen návrhům a připomínkám laické i odborné veřejnosti.

Vývoj a provoz portálu SENOSEC.CZU.CZ je zatím hrazen pouze z interních prostředků ČZU. Celkové náklady na vývoj portálu činí k datu vypracování správy celkem **Kč 60 000,--**.

Návazný projekt soutěže „Vývoj mobilních aplikací pro portál SENOSEC.CZU.CZ“

Provozně ekonomická fakulta ČZU spolu s Fakultou lesnickou a dřevařskou ČZU za finanční podpory Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP) vyhlásí dne 15. 6. 2015 soutěž studentů o nejlepší mobilní aplikaci pro uživatele webového portálu SENOSEC.CZU.CZ. Mobilní aplikace, které v rámci soutěže vzniknou, budou určeny pro koncové uživatele, tj. soukromé zemědělce nebo pracovníky zemědělských podniků, členy mysliveckých spolků a dobrovolníky z řad veřejnosti, a budou rozšiřovat základní funkce portálu SENOSEC.CZU.CZ pro mobilní elektronické zařízení (chytré mobilní telefony, tablety, aj.). Smyslem specializovaných aplikací na „chytrých“ telefonech je uživatelsky snazší a praktičtější využití portálu pro sběr dat a pro komunikaci všech stran projektu při akcích v terénu (na poli, v lese, aj.). Vyhodnocení a vyhlášení výsledků soutěže proběhne na ČZU v prosinci 2015.